pacjent.gov.pl

Nowe uprawnienia w opiece okołoporodowej

Data aktualizacji
2026-07-03

Perinatologia to dziedzina medycyny, która zajmuje się kobietą ciężarną, płodem i noworodkiem w okresie okołoporodowym. Obejmuje także diagnostykę i leczenie ciąży wysokiego ryzyka oraz opiekę nad płodem z powikłaniami. Opieka perinatalna, czyli okołoporodowa to wielodyscyplinarne działanie, którego celem jest zapewnienie opieki medycznej kobiecie w ciąży dbałość o rozwój płodu i noworodka.

W opiece okołoporodowej mieszczą się:

- promocja zdrowia
- planowanie rodziny
- opieka przedkoncepcyjna
- wykrywanie zagrożeń dla matki i płodu
- opieka medyczna w czasie ciąży, porodu i połogu.

Opieką zajmują się:

- lekarze perinatolodzy, lekarze położnicy
- neonatolodzy
- wykwalifikowane położne.

Nowy standard oznacza:

- rozszerzenie kompetencji personelu medycznego, w tym roli położnej
- zmiany organizacyjne, jak np. zapewnienie dostępności do świadczeń zdrowotnych kobietom ze szczególnymi potrzebami
- wzmocnienie praw kobiet i realną możliwość korzystania z nich w praktyce.

> **Dbaj o siebie szczególnie, gdy jesteś w ciąży. Nie zapominaj o profilaktyce. Bądź w stałym kontakcie z lekarzem prowadzącym. Wybierz położną i korzystaj z jej pomocy.**

Najważniejsze zmiany

Nowe standardy opieki okołoporodowej wprowadzają zmiany w kilku obszarach.

- **Edukacja przedporodowa** będzie mogła rozpocząć się jak najszybciej, już od stwierdzenia ciąży. Podkreślono rolę ojca mającego się urodzić dziecka.
- **Poszerzenie zakresu badań w ciąży** - standardy obejmą m.in. dodatkowe badania w kierunku wirusa HBV, odpowiedzianego za wirusowe zapalenie wątroby typu B.
- **Łatwiejszy dostęp do znieczulenia** - rozszerzona zostanie dostępność znieczulenia zewnątrzoponowego, szpitale będą zobowiązane publikować na swoich stronach internetowych informacje o dostępnych metodach łagodzenia bólu porodowego.

- **Zobowiązanie do zapewnienia kontaktu skóra do skóry** – również w sytuacjach porodu zabiegowego, w tym przy cięciu cesarskim, jeżeli stan zdrowia matki i noworodka na to pozwala. W takim przypadku kontakt skóra do skóry noworodka z matką i pierwsze karmienie piersią powinny się odbyć w warunkach sali operacyjnej lub pooperacyjnej. Po porodzie każda mama będzie miała zapewnione minimum dwie godziny nieprzerwanego kontaktu z noworodkiem.
- **Ochrona kobiet w sytuacjach szczególnych** - wprowadzony zostaje zakaz umieszczania w jednej sali kobiet po poronieniu, urodzeniu martwego dziecka lub chorego noworodka z pacjentkami, które urodziły zdrowe dziecko.
- **Ograniczenie interwencji medycznych przy uwzględnieniu zasad bezpieczeństwa zdrowotnego** zalecono ograniczenie do niezbędnych interwencji medycznych, takich jak rutynowa amniotomia, indukcji porodu i stymulacja porodu, nacięcie krocza, cięcie cesarskie oraz ciągły monitoring KTG w porodach bez powikłań.
- **Wzmocnienie promocji karmienia piersią** - gwarantowana będzie rozszerzona opieka laktacyjna i doradztwo laktacyjne, a kobiety po poronieniu bądź decydujące o niekarmieniu piersią otrzymają wsparcie w bezpiecznym hamowaniu laktacji.
- **Możliwość jedzenia podczas porodu** - rodzące będą mogły jeść lekkostrawne posiłki, których spożywanie powinny skonsultować z osobą sprawującą opiekę.
- **Zwiększenie roli położnej** – każda kobieta w okresie połogu ma zapewnioną profesjonalną opiekę położnej w miejscu zamieszkania lub pobytu, również w sytuacjach, gdy jej dziecko jest hospitalizowane, urodziło się martwe lub zmarło po urodzeniu.

Placówki medyczne zostały zobowiązane do aktualizacji procedur, przeszkolenia personelu i publikacji nowych informacji dla pacjentek.

Przeczytaj magazyn „Ze Zdrowiem” nr 18 pt. **„Ciąża i opieka okołoporodowa”**.

Podstawa prawna

- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 23 października 2025 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie standardu organizacyjnego opieki okołoporodowej (**Dziennik Ustaw 2025 r. poz. 1525**)

Przeczytaj także

Poród – i jesteś na świecie!

Poród może nastąpić w odstępie około 14 dni przed i 10 dni po terminie wskazanym przez lekarza. Bądź przygotowana do tego momentu

Ciąża – naturalny stan

Jeśli planujesz ciążę, sprawdź stan swojego zdrowia. Możesz wybrać lekarza ginekologa, który będzie się Tobą opiekował

Program badań prenatalnych

Program pozwala określić ryzyko wystąpienia wad płodu oraz ich wczesną diagnostykę. To umożliwia podjęcie leczenia niektórych wad nawet w czasie ciąży